

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Ҳабибзода Назира Халил дар мавзуи “Тафтиши ба худкушӣ расондан” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.12 – Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ

Ҳодисаи худкушӣ ҳамчун падидаи иҷтимоӣ ва ҳуқуқӣ дар тамоми ҷомеаҳо аҳаммияти ҷиддӣ дорад. Таъсири он на танҳо ба шахси осебпазир, балки ба оила, ҷомеа ва низоми ҳуқуқии кишвар таъсири назаррас мерасонад. Ба назар мерасад, ки дар айни замон афзоиши ҳодисаҳои худкушӣ дар сатҳҳои гуногуни ҷомеа зарурати таҳқиқи ҷиддии омилҳои ҳуқуқӣ ва криминалогиро пеш меорад. Хусусан, ҳолатҳои ба худкушӣ расондан ба низоми ҳуқуқӣ дахл доранд, зеро онҳо ҷиноят ҳисобида мешаванд ва таҳқиқи онҳо равишҳои махсуси илми криминалистикаро талаб мекунад.

Мавзуи “Тафтиши ба худкушӣ расондан” аз нуқтаи назари криминалистика мубрамиёт дорад, зеро он имкон медиҳад, сабабҳо ва ҳолатҳои ҳуқуқии ба худкушӣ расонданро муайян намуда, хусусиятҳои ҷинояткорӣ субъект ва вазъиятҳои ҳуқуқиро таҳлил кунад, инчунин механизмҳои пешгирӣ ва чораҳои дахлдорро барои таъмини амнияти ҳуқуқии шаҳрвандон таҳия намояд.

Мақсади асосии таҳқиқот муайян кардани омилҳои криминалистикӣ ва тафтишии ба худкушӣ расондан ва таҳияи тавсияҳои амалӣ барои самараноктар намудани тафтиш ва пешгирӣ мебошад.

Аҳаммияти илмии кори диссертатсионӣ дар он аст, ки он барои рушди назарияи илми криминалистика ва тафтиши ҷинояти мазкур аҳаммияти назаррас дорад. Таъсири кори мазкур ба таҷрибаи судӣ ва

тафтишотӣ дар муайян намудани ҳолатҳои ба худкушӣ расондан ва муайян намудани ҷавобгарии ҷиноятӣ назаррас аст.

Методологияи таҳқиқот, асосан аз таҳлили меъёрҳои қонунгузорӣ, таҳлили амалиёти тафтишотӣ, омӯзиши амалияи судӣ ва таҳлили ҳолатҳои воқеӣ мебошад. Ин равиш ба таҳқиқот имконият медиҳад, ки маълумоти пурра дар бораи ҷиноятҳои ба худкушӣ расондан ҷамъоварӣ ва таҳлил карда шаванд.

Натиҷаҳои диссертатсия метавонанд ҳамчун замина барои такмил додани қонунгузорӣ, таҳияи барномаҳои профилактикӣ ва дастгирии шахсоне, ки дар ҳолатҳои хатар қарор доранд, истифода шаванд. Ҳамзамон, таҳқиқот саҳми назаррас дар таъмини амнияти ҳуқуқии ҷомеа ва рушди фанни криминалистика хоҳад дошт.

Дар маҷмӯъ, мубрамияти кори диссертатсионӣ дар он аст, ки таҳлили криминалистикӣ имконият медиҳад, ки масъалаи ба худкушӣ расондан на танҳо ҳамчун падидаи инфиродӣ, балки ҳамчун ҳодисаи ҷиноятӣ ва иҷтимоӣ таҳқиқ карда шавад ва натиҷаҳои он дар амал татбиқ карда шаванд.

Дар баъзе бобҳо манбаъҳои адабиёт ва қонунгузориҳои хориҷӣ зиёд пешниҳод карда шуда, аз адабиётҳои ватанӣ кам истифода бурда шудаанд, тавсия дода мешавад, ки бештар минбаъд зимни таҳқиқотҳои илмӣ аз адабиётҳои ватанӣ низ истифода карда шаванд.

Диссертатсияи Ҳабибзода Назира Халил дар мавзӯи “Тафтиши ба худкушӣ расондан” ба талаботи бандҳои 31 ва 33-и Низомномаи додани дараҷаҳои илмӣ, ки мувофиқи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад. Муаллиф ин корро мустақилона иҷро намудааст ва он дорои яқпорчагии мазмун ва мантиқ мебошад. Навовариҳои илмӣ, ақидаҳо ва пешниҳодҳои амалӣ, ки дар он зикр шудаанд, ҳамчунин мақолаҳои илмӣ ва суҳанронҳои муаллиф дар конференсҳои илмӣ ва амалии дахлдор, саҳми шахсии ӯро

тасдиқ мекунанд. Услуб, роҳу равиши таҳқиқот ва тарзи пешниҳоди масъалаҳо низ саҳми мустақили муаллифро нишон медиҳанд.

Ҳамзамон, автореферат, ки аз мазмуни диссертатсия бармеояд, пурра ба талаботи Низомномаи мазкур мувофиқат карда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.12 – Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ мебошад.

Муқарриз:

н.и.ҳ. дотсент, муовини ректор оид ба тарбияи Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон

Ғафорова Ш.А.

Имзои Ғафорова Ш.А.-ро тасдиқ мекунам.
Сардори раёсати кадрҳо ва ҷорҳои махсуси
Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон

Мирҷамоллов М.А.

«06» ноябр 2025

Суроға: 734067, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, кӯчаи Нахимов, 64/14 Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон. Телефон: +992 (37) 231- 02-01. E-mail: tgfeu@tgfeu.tj